

Název standardu	15. Dohoda o výkonu pěstounské péče		
<p>Kritéria standardu</p>	<p>15a) Orgány sociálně-právní ochrany, které mají s osobami pečujícími a osobami v evidenci uzavřeny dohody o výkonu pěstounské péče, mají písemně zpracována vnitřní pravidla pro uzavírání, změnu a zrušení dohod o výkonu pěstounské péče, zejména</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kdo je oprávněn dohodu uzavřít, změnit nebo zrušit 2. jaké další náležitosti, vedle těch zákonem stanovených, dohoda obsahuje 3. jaké přílohy jsou spolu s dohodou předány klientovi. <p>15b) Orgány sociálně-právní ochrany, které mají s osobami pečujícími uzavřeny dohody o výkonu pěstounské péče, mají písemně zpracována pravidla pro způsob hodnocení naplňování cílů uzavírané dohody o výkonu pěstounské péče.</p> <p>15c) Pověřená osoba plánuje společně s dítětem, osobou pečující, rodinou dítěte, příslušným orgánem sociálně-právní ochrany průběh pobytu dítěte v pěstounské péči. Základem tohoto procesu je vyhodnocování realizované orgánem sociálně-právní ochrany a individuální plán ochrany dítěte vypracovaný orgánem sociálně-právní ochrany.</p> <p>15d) Orgány SPOD mají pro osoby pečující a osoby v evidenci, se kterými má uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče, vypracovaný následný vzdělávací plán zaměřený na rozvoj kompetencí osoby pečující nebo osoby v evidenci a na zvyšování kvality výkonu pěstounské péče.</p>		
<p>Závazné pro:</p>	<p>Pracovníky OSPOD Městského úřadu Litoměřice</p>		
<p>Vypracovala:</p>	<p>Mgr. Kamila Vlčková - vedoucí OSPOD; Tým pracovníků OSPOD</p>		
<p>Schválila: Dne a podpis:</p>	<p>Ing. Bc. Renáta Jurková - vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Litoměřice</p>		
<p>Platnost od:</p>	<p>1. 7. 2022</p>		
<p>Související předpisy a interní dokumenty:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Katalog poskytovatelů sociálních služeb • Přehled spolupracujících organizací 		
<p>Datum revize:</p>	<p>30. 9. 2023 personální změny</p>		

STANDARD č. 15 – dohoda o výkonu pěstounské péče

15a) Orgány sociálně-právní ochrany, které mají s osobami pečujícími a osobami v evidenci uzavřeny dohody o výkonu pěstounské péče, mají písemně zpracována vnitřní pravidla pro uzavírání, změnu a zrušení dohod o výkonu pěstounské péče, zejména

- 1. kdo je oprávněn dohodu uzavřít, změnit nebo zrušit**
- 2. jaké další náležitosti, vedle těch zákonem stanovených, dohoda obsahuje**
- 3. jaké přílohy jsou spolu s dohodou předány klientovi.**

Při uzavírání, změně nebo zrušení dohody orgány sociálně-právní ochrany, které mají s osobami pečujícími uzavřeny dohody o výkonu pěstounské péče, postupují tak, aby obsah a účel byl pro osoby z cílové skupiny srozumitelný. Orgán sociálně-právní ochrany zprostředkovává a doporučuje klientům služby fyzických a právnických osob podle jejich potřeb, a to v souladu s cíli podpory stanovenými v individuálním plánu ochrany dítěte.

Dohody o výkonu pěstounské péče se uzavírají, mění a vypovídají podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí, v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, případně s ustanoveními o uzavírání smluv v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Dohoda o výkonu pěstounské péče je veřejnoprávní smlouvou dle správního řádu.

Oprávnění podepsat dohodu za OSPOD má vedoucí odboru.

Klíčový pracovník seznámí zájemce o uzavření dohody o výkonu pěstounské péče s obsahem návrhu dohody, s účelem dohody a s nabízenými činnostmi a službami.

Uzavření dohody o výkonu pěstounské péče

O pěstounských rodinách a o rodinách žádajících o přijetí dítěte do pěstounské péče se klíčoví pracovníci dozví v rámci spolupráce s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“), zájemci o doprovázení mohou klíčové pracovníky pro doprovázení kontaktovat i sami.

Před uzavřením dohody si sociální pracovník sjednává schůzku s rodinou, která probíhá v domácnosti osoby pečující osoby/osoby v evidenci, příp. mohou být k tomuto kontaktu využity prostory Městského úřadu Litoměřice.

V úvodu tohoto setkání pracovník seznamuje zájemce o způsobu nakládání s osobními údaji, předává informaci o zpracování osobních údajů a seznamuje druhou stranu s tím, co je uvedeno v Dohodě o výkonu pěstounské péče (prochází společně body dohody a konzultuje je). Dále informuje o tom, co může klíčový pracovník pěstounským rodinám nabídnout a zodpovídá dotazy. Každému zájemci je ponechána jedna kopie vzoru dohody bez vyplněných osobních údajů, aby měl každý možnost si dohodu samostatně projít a v případě zájmu mohl tento právní dokument prokonzultovat i s třetí nezainteresovanou osobou. Touto schůzkou dochází k oboustrannému předání informací.

K uzavření dohody s osobami pečujícími je oprávněn vedoucí odboru. Stejně tak k jejím následným změnám, nebo k jejímu zrušení. Dohoda o výkonu pěstounské péče je uzavřena a podepsána ve více originálních vyhotoveních. Vždy jeden stejnopis náleží klíčovému pracovníkovi pro uložení do spisové dokumentace rodiny. Každá osoba pečující obdrží po jednom stejnopise dohody. Uzavření platné

dohody je podmíněno předchozím souhlasem příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má osoba pečující trvalý pobyt.

Dohoda o výkonu pěstounské péče obsahuje tyto náležitosti:

- Označení účastníků dohody
- Úvodní ustanovení
- Předmět a účel dohody
- Doba trvání této dohody a její zánik
- Práva a povinnosti pověřené osoby
- Práva a povinnosti osoby pečující
- Závěrečná ustanovení

Hlavním obsahem dohody o výkonu pěstounské péče je ujednání o způsobu naplňování práv a povinností osoby pečující vyplývajících ze zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.

Prostřednictvím dohody smluvní strany řeší především systém vzájemné spolupráce. Uvedením v dohodě jsou veškerá ujednání závazná a smluvní strany jsou povinny je plnit. Obsah dohody o výkonu pěstounské péče a navazujících dokumentů musí být v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte, který zpracovává příslušný orgán sociálně-právní ochrany dítěte.

Dohoda a celý průběh doprovázení musí z individuálního plánu vycházet a respektovat ho.

Změny dohody o výkonu pěstounské péče

Dohodu o výkonu pěstounské péče lze měnit a doplňovat pouze na základě písemné dohody obou smluvních stran. Změny dohody o výkonu pěstounské péče se řeší formou písemného dodatku k dohodě. Vždy je třeba zvažovat, zda změna skutečnosti má dopad na smluvní ujednání – pokud ne, není třeba dohodu měnit. Změněnou dohodou podepisuje vedoucí odboru.

Ukončení dohody o výkonu pěstounské péče

Dohoda mezi osobou pečující a Městským úřadem Litoměřice trvá po dobu, po níž trvá pěstounská péče.

Dohoda končí pravomocným rozhodnutím soudu (nabytím právní moci takového rozhodnutí) nebo nabytím zletilosti či svéprávnosti svěřeného dítěte. Dohodu je možno ukončit po vzájemné dohodě obou stran.

Dohoda o výkonu pěstounské péče může též zaniknout výpovědí osoby pečující, která nemusí uvést důvod vypovězení dohody. V případě výpovědi ze strany organizace lze dohodu vypovědět, pokud dojde k těmto zákonem daným důvodům:

- závažné nebo opakované porušování smluvních povinností,
- opakované maření sledování naplňování dohody o výkonu pěstounské péče,
- odmítnutí přijetí dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu bez vážných důvodů.

Výpověď dohody je nutno učinit písemně, přičemž doručením výpovědi druhé smluvní straně začíná běžet výpovědní lhůta – ta je zákonem stanovena na 30 dnů, přičemž osoby pečující dle zákona o OSPOD mohou dohodu vypovědět pouze ke konci pololetí, tzn. v průběhu května a listopadu kalendářního roku. Pokud se osoba pečující a Městský úřad Litoměřice dohodly na ukončení smluvního vztahu dohodou, je nutno dbát na to, aby na ukončený smluvní vztah ihned navazovala nová dohoda o výkonu pěstounské péče, která bude předem odsouhlasená příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností. Dokud není uzavřena nová dohoda o výkonu pěstounské péče, jsou smluvní strany vázány dohodou předchozí, přestože ji vypověděly a výpovědní lhůta uplynula. Ten, kdo dohodu vypovídá, je povinen informovat o této skutečnosti bezodkladně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Městský úřad Litoměřice však informuje příslušný OSPOD o ukončení dohody vždy, bez ohledu na to, kdo ji ukončil. Dohoda o výkonu pěstounské péče zaniká úmrtím osoby pečující v případě, že se nejedná o pečující pár.

15b) Orgány sociálně-právní ochrany, které mají s osobami pečujícími uzavřeny dohody o výkonu pěstounské péče, mají písemně zpracována pravidla pro způsob hodnocení naplňování cílů uzavírané dohody o výkonu pěstounské péče.

Účelem Dohody o výkonu pěstounské péče je úprava výkonu práv a povinností smluvních stran při péči o svěřené děti. V Dohodě o výkonu pěstounské péče jsou rozpracována práva a povinnosti při výkonu pěstounské péče pověřené osoby. Dodržování práv a povinností vyplývajících z Dohody ústně hodnotí sociální pracovník s osobou pečující současně s hodnocením Individuálního vzdělávacího plánu, které probíhá vždy minimálně jednou za rok. Současně informuje o naplňování cílů Dohody příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí formou písemné zprávy odesílané jednou za 6 měsíců. Sociální pracovník je povinen sledovat naplňování Dohody o výkonu pěstounské péče a minimálně jednou za dva měsíce je v osobním kontaktu s osobou pečující a dětmi svěřenými do její péče.

Hodnocení naplňování dohody o výkonu pěstounské péče

Sociální pracovník pravidelně monitoruje, zdali jsou cíle Dohody o výkonu pěstounské péče naplňovány a s osobami pečujícími průběh pěstounské péče hodnotí a dává zpětnou vazbu. Průběžné hodnocení se odvíjí od jednotlivých bodů Dohody a také od vypracovaných individuálních plánů vzdělávání a individuálního plánu ochrany dítěte. Sociální pracovník na každém setkání hovoří s každým dítětem a s osobami pečujícími o jejich stávající životní situaci, dotazuje se na úspěchy a neúspěchy z minulých období. Následně výsledky porovnává s body, které se obě strany na základě sepsání Dohody o výkonu pěstounské péče zavázaly dodržovat. V případě, že se v některých oblastech dohoda opakovaně nedodrží, upozorňuje na to osoby pečující a hledají společně řešení, jak zjednat nápravu. V případě, že osoby pečující nejsou spokojeny s dodržováním Dohody ze strany sociálního pracovníka pro doprovázení, mohou se obrátit se stížností na vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví města Litoměřice, který je povinen ji řešit. Stejně tak ji mohou podat na příslušný OSPOD, který vydal s uzavřením dohody souhlas, na příslušný krajský úřad.

15c) Pověřená osoba plánuje společně s dítětem, osobou pečující, rodinou dítěte, příslušným orgánem sociálně-právní ochrany průběh pobytu dítěte v pěstounské péči. Základem tohoto procesu je vyhodnocování realizované orgánem sociálně-právní ochrany a individuální plán ochrany dítěte vypracovaný orgánem sociálně-právní ochrany.

Každá osoba pečující, která uzavřela Dohodu o výkonu pěstounské péče, má přiřazeného sociálního pracovníka, který společně s dítětem a osobou pečující plánuje průběh pobytu dítěte v pěstounské péči. Při plánování průběhu pobytu dítěte v pěstounské péči se vychází z Individuálního plánu ochrany dítěte, který vypracovává příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí a následně ho poskytuje sociálnímu pracovníkovi pro doprovázení a osobě pečující. Z tohoto Individuálního plánu ochrany dítěte (IPOD) vychází sociální pracovník a osoba pečující při další plánování práce s rodinou. Postupným naplňováním dohodnutých dílčích cílů se dostáváme k dosažení dlouhodobých cílů, jakými jsou emoční stabilita, sociální dovednosti, vybudování profese, bydlení, zaměstnání a příjem, které vedou k samostatnosti a nezávislosti dítěte po ukončení pěstounské péče. Společně s osobou pečující a s dítětem plánuje sociální pracovník průběh spolupráce doprovázení. Práci s rodinou taktéž zapisujeme do jednotlivých záznamů z konzultací. Průběh spolupráce hodnotí sociální pracovník společně s osobou pečující a dítětem při pravidelných návštěvách jednou za dva měsíce. Dochází tak k průběžnému plánování, vyhodnocování průběžných výsledků a nastavování dalších kroků směřujících k dosažení dlouhodobých cílů.

d) Orgány SPOD mají pro osoby pečující a osoby v evidenci, se kterými má uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče, vypracovaný následný vzdělávací plán zaměřený na rozvoj kompetencí osoby pečující nebo osoby v evidenci a na zvyšování kvality výkonu pěstounské péče.

Podpisem Dohody o výkonu pěstounské péče se osoba pečující zavazuje, že si bude zvyšovat odborné znalosti a dovednosti v oblasti výchovy a péče o děti v rozsahu nejméně 24 hodin v období 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Za účelem naplnění tohoto závazku sociální pracovník vypracovává Individuální plán vzdělávání na následujících 12 kalendářních měsíců.). Absolvovaná školení a vzdělávání mohou posléze vycházet jak z individuálního plánu vzdělávání, tak z nabídky v daném regionu a také na základě individuálních potřeb osoby pečující a jeho rodiny, které se v průběhu roku vyskytnou. Po skončení období, na které je individuální plán vzdělávání vypracován, se vždy do konce měsíce následujícího po ukončení jednoho roku stejným způsobem vytváří Individuální plán vzdělávání na další období. Sociální pracovník vzdělávání eviduje do přehledu vzdělávacího plánu, který je vložen do každého spisu, eviduje kolika se již zúčastnily a kolik hodin mají již v rámci plánu splněno.

Zvyšování znalostí a dovedností osoby pečující/osoby v evidenci je zaměřeno na:

- a) získávání nových informací a schopností v oblasti péče o dítě a terapeutického rodičovství,
- b) získávání znalostí a dovedností při péči o specifické skupiny dětí, dětí jiného etnika, dětí se zdravotním postižením, sourozeneckých skupin, dětí, které zažily týrání, zneužívání či zanedbávání,
- c) poskytování péče při změnách spojených se vzděláváním nebo vývojovými fázemi dítěte,
- d) zvládání krizových situací,
- e) návrat dítěte do původní rodiny nebo přechod do jiné náhradní rodiny
- f) přípravu dítěte na osamostatňování se související se zletilostí a odchodem z náhradní péče, s ohledem na věk dítěte a jeho vývojové a sociální potřeby.

Sociální pracovníci navrhují osobám pečujícím vhodnou skladbu vzdělávacích kurzů v podobě besed, seminářů a různých školení. Tyto vzdělávací aktivity jsou realizovány prezenční nebo on-line formou. Osoba pečující/ má však možnost účastnit se vzdělávacího programu dle vlastního výběru i v jiné organizaci. O nadcházejících vzdělávacích akcích, které pořádají sociální pracovníci pro doprovázení města Litoměřice, případně o akcích, které pořádá jiná organizace, jsou osoby pečující pravidelně informovány sociálním pracovníkem. Osoba pečující má rovněž možnost využít formy samostudia,

kterou poté vykazuje způsobem, který určí klíčový pracovník. Při každém vzdělávání přítomní účastníci podepisují prezenční listinu, která potvrzuje jejich účast na vzdělávání.